

Projektnamn:	Nödvatten i norr
Projektägare:	REGION VÄSTERBOTTEN
RUS prioriterad område:	4. En region med hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i
RUS delprioritering:	4.4. Hållbar konsumtion inklusive energianvändning
Berörda län/Kommun:	Alla kommuner i Västerbottens samt Arjeplog och Arvidsjaur i Norrbotten
Sökt belopp:	754 293 kr
Sökt projektkostnad:	3 017 183 kr
Projektperiod:	2025-04-01 - 2028-07-31

Kommunerna i Västerbotten samt Arjeplogs och Arvidsjaur kommuner arbetar i det här projektet tillsammans för att hitta gemensamma lösningar som säkerställer att invånarna har tillgång till dricksvatten även vid störningar i produktionsanläggningarna eller i vattenledningssystemet. Projektet undersöker möjligheten att använda mobila produktionsenheter för dricksvatten och testar dem i norrländska produktionsförhållanden. I projektet undersöks också alternativa sätt att distribuera vatten till invånarna i krissituationer. Klimatförändringar medför ökad risk för bland annat översvämningar och torka, och det försämrade säkerhetsläget med ökad risk för sabotage och påverkan från främmande makt har skapat ett ökat behov av att planera olika typer av krissituationer som kan uppstå i vattenförsörjningen. Projektet ger kommunerna i norra Sverige kunskapsunderlag för att fatta beslut om vägval för ökad dricksvattenberedskap.

Projektet undersöker möjligheten att använda mobila produktionsenheter för dricksvatten och testar dem i norrländska produktionsförhållanden samt alternativa sätt att distribuera vatten till invånarna i krissituationer. Målet med projektet är att de deltagande kommunerna ska ha skaffat kunskap om på vilket sätt de kan öka kommunens dricksvattenberedskap och därigenom ha underlag för beslut om vägen framåt för säkra invånarnas tillgång till dricksvatten även vid olika typer av kriser.

Förslag till beslut

BIFALL:

REGION VÄSTERBOTTEN beviljas **754 293** kr, dock högst **25,00** % av godkända kostnader uppgående till 3 017 183 kr för projektet *Nödvatten i norr* för projektperioden 2025-04-01 - 2028-07-31. Beslutet har fattats med stöd av förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken. Medel disponeras ur anslaget 1:1.

REGION VÄSTERBOTTEN beviljar stöd av följande skäl:

Projektet svarar mot den Regionala utvecklingsstrategin för Västerbotten 2020–2030 (RUS) genom insatser i prioritering 4: *Västerbotten - en region med hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i samt delprioritering 4.4. Hållbar konsumtion inklusive energianvändning*. Projektet uppfyller även kraven fastställda i Region Västerbottens Agenda för hållbar finansiering och bidrar i hög grad till de prioritetshöjande aspekterna *Sammanhållen region* och *Positiva (ekologiska) hållbarhetseffekter*.

Bedömda resultat och konsekvenser

Urvalskriterier och prioriteringar

I nedanstående två tabeller framgår hur projektet uppfyller Region Västerbottens krav och prioritetshöjande aspekter fastställda i Agenda för hållbar regional finansiering.

KRAV fastställda i Agenda för hållbar regional finansiering	Nej	Ja
Projektet är avgränsad från den sökandes ordinarie verksamhet i fråga om tid, ekonomi och arbetsinsats		X
Projektet har en projektlogik som visar vilka problem ska lösas, vad ska uppnås, genom vilka åtgärder projektets mål uppnås och med vilka resurser detta görs		X
Jämställdhet är integrerad i projektet		X
Mångfald inklusive integration och andra sociala aspekter är integrerad i projektet		X
Ekologisk hållbarhet är integrerad i projektet		X
Ekonomisk hållbarhet är integrerad i projektet		x

PRIORITETSHÖJANDE ASPEKTER fastställda i Agenda för hållbar finansiering	Inte alls	I låg grad	Delvis	I hög grad	I mycket hög grad
Projektet bidrar till att Västerbotten är en sammanhållen region				X	
Projektet bidrar till hållbar regional tillväxt					
Projektet bidrar till positiva hållbarhetseffekter genom insatser som i huvudsak syftar till att hantera regionala hållbarhetsutmaningar inom jämställdhet, mångfald inklusive integration och andra sociala dimensioner och miljö och klimat.				x	

Sammanfattande bedömning

RUS prioritering:

Projektet följer intentionerna i RUS prioriterat område 4. En region med hållbara livsmiljöer att bo, verka och leva i och delprioritering 4.4. Hållbar konsumtion inklusive energianvändning.

Projektlogik:

Projektet baserar sig på ett reellt behov som genom komplettering förankrats i relevanta källor och en utförlig beskrivning av bakgrunden. Det har tydliga mål inklusive övergripande mål, projektmål och delmål och det finns en röd tråd mellan syftet, målen och aktiviteterna i projektet. Sammantaget har projektet en mycket tydlig projektlogik med en röd tråd mellan alla delar.

Ekologisk hållbarhet:

Genom komplettering har projektsökande visat att ett resonemang kring hur lösningar för dricksvattenssäkerhet kan medföra påverkan utifrån ett miljömässigt perspektiv samt hur de miljömässiga faktorerna kommer beaktas i olika aspekter av projektets genomförande.

Social hållbarhet:

Genom komplettering har projektägaren visat ett resonemang kring hur olika sociala grupper kan påverkas av vid en kris och dålig tillgång till vattenförsörjning och hur tillgången till vatten kan skilja sig mellan kvinnor och män, grupper med olika ekonomiska förutsättningar, unga och äldre samt beroende i stad eller land. Detta resonemang visar även att projektet indirekt kan bedömas bidra social hållbarhet.

Ekonomisk hållbarhet:

Ansökan bedöms beakta en ekonomisk hållbarhet där projektet säkerställer en god ekonomisk hushållning med goda resultat utifrån tillgängliga resurser.

Samtantaget bedöms hållbarhetsintegreringen som godkänd.

Avgränsning: Projektet är avgränsad från sökandes ordinarie verksamhet i fråga om aktivitet, tid och resurser.

Prioritetshöjande aspekter

1. Sammanhållande region

VA-nätverket där samtliga 15 kommuner i Västerbotten samt Arjeplog och Arvidsjaur ingår utgör både initiativtagare, referensgrupp, medfinansierare och primär målgrupp för projektet. Projektägaren har beskrivit att samtliga kommuner i nätverket kommer att delta i projektets

genomförande via referensgruppen och kommer även bjudas in för att ta del av resultatet av projektet. De har även en plan för att sprida resultatet vidare till andra regioner. Detta gör att projektet bedöms kunna komma alla kommuner i Västerbotten till gagn och visar på god förankring hos målgruppen. Projektägaren själv går inte in med någon egen finansiering då Region Västerbotten tar ansvaret som projektägare och samordnare i frågan utan att dricksvattenförsörjning ingår i det ordinarie ansvarsområdet. Det beskrivs inte ha funnits någon dialog med Länsstyrelsen inför projektet men finns planer på att involvera dialog med dem under projektet. Trots detta bedöms samverkan inom länet som god då samtliga kommuner med ansvar i frågan är direkt involverade i projektet.

Projektet saknar förankring i någon regional sakområdesstrategi men är unikt till sin natur då inga liknande inkommit under nuvarande programperiod. Projektsökande beskriver även att de inte känner till att ett stort antal enskilda kommuner ska ha gått ihop för att gemensamt titta på förutsättningarna för att skapa en samordnad nödvattenberedskap. Utifrån sökt belopp och bedömningen att projektet kan få stor betydelse då det finns ett tydligt behov av att stärka dricksvattenberedskapen i Västerbotten skattas projektets mervärde vara i balans med andelen regional finansiering. Skulle projektet bli lyckat skulle det även kunna fungera som inspiration för andra regioner med liknande utmaningar.

Sammantaget bedöms därmed projektet bidra i hög grad till prioritetshöjande aspekten "Sammanhållen region".

2. Positiva hållbarhetsaspekter

Då projektets syfte är att undersöka möjligheter att höja dricksvattenberedskapen för att försäkra att alla människor har tillgång till rent vatten och sanitet även i kris är negativ miljö- och klimatpåverkan en central del inom projektets mål. Därmed bidrar projektet direkt till den Regionala utvecklingsstrategin inriktning *Föregångare i omställning* och projektet kopplar även mot Agenda 2023 genom målet 6. *Rent vatten och sanitet*. Efter komplettering stärktes hållbarhetsintegreringen som tog den upp på en godkänd nivå men varken social eller ekologisk hållbarhet bedöms användas som hävstång för att nå projektmålen.

Sammantaget bedöms därför projektet bidra i hög grad till prioritetshöjande aspekten "Positiva hållbarhetsaspekter".

Beslut:

Den sammanfattande bedömningen är att projektet bör beviljas stöd.

Ersätter beslutet ett tidigare/annat beslut?

-

Resurser och finansiering

-

Bilagor

-

Beslut expedieras till

Ansvarig verksamhetschef: Nils Enwald

Projekt-PM**Ärende ID**
20 369 357**Diarie-nr**
REGAC 296–2024**Sammanfattning**

Kommunerna i Västerbotten samt Arjeplogs och Arvidsjaurs kommuner arbetar i det här projektet tillsammans för att hitta gemensamma lösningar som säkerställer att invånarna har tillgång till dricksvatten även vid störningar i produktionsanläggningarna eller i vattenledningssystemet. Projektet undersöker möjligheten att använda mobila produktionsenheter för dricksvatten och testar dem i norrländska produktionsförhållanden. I projektet undersöks också alternativa sätt att distribuera vatten till invånarna i krissituationer. Klimatförändringar medför ökad risk för bland annat översvämningar och torka, och det försämrade säkerhetsläget med ökad risk för sabotage och påverkan från främmande makt har skapat ett ökat behov av att planera olika typer av krissituationer som kan uppstå i vattenförsörjningen. Projektet ger kommunerna i norra Sverige kunskapsunderlag för att fatta beslut om vägval för ökad dricksvattenberedskap.

Projektet undersöker möjligheten att använda mobila produktionsenheter för dricksvatten och testar dem i norrländska produktionsförhållanden samt alternativa sätt att distribuera vatten till invånarna i krissituationer. Målet med projektet är att de deltagande kommunerna ska ha skaffat kunskap om på vilket sätt de kan öka kommunens dricksvattenberedskap och därigenom ha underlag för beslut om vägen framåt för säkra invånarnas tillgång till dricksvatten även vid olika typer av kriser.

Vilket/vilka problem vill projektet lösa?

Övre Norrlands geografiska placering i Arktis medför stor påverkan och omfattande konsekvenser av de pågående klimatförändringarna. Samhället och olika verksamheter, i vårt fall dricksvattenförsörjningen, behöver rustas för att klara de utmaningar som ett föränderligt klimat ger. En utmaning i sammanhanget är att skaffa beredskap för avbrott i dricksvattenförsörjningen, dels på grund av klimatrelaterade händelser, men vi behöver också rusta oss för avbrott som beror på sabotage och påverkan från främmande makt.

Förväntat resultat av projektet på kort och lång sikt

ÖVERGRIPANDE PROJEKTMÅL: är att de deltagande kommunerna ska ha skaffat kunskap om på vilket sätt de kan öka kommunens dricksvattenberedskap (och därigenom ha underlag för beslut om vägen framåt för säkra invånarnas tillgång till dricksvatten även vid olika typer av kriser)

DELMÅL

DELMÅL 1) Kommunerna i Västerbotten, plus Arjeplog och Arvidsjaur har skaffat sig kunskap om lämpliga tekniska system för produktion av nödvatten vid olika typer av kriser, som är anpassade till Västerbottens klimat och som fungerar i våra vattendrag. Aktiviteterna 1.1, 1.2, 1.4, bidrar till måluppfyllelsen.

DELMÅL 2) Kommunerna i Västerbotten, plus Arjeplog och Arvidsjaur har skaffat sig kunskap om mer flexibla system för distribution av vatten vid en kris i dricksvattenproduktionen eller ledningsnätet. Aktiviteten 2.1 bidrar till måluppfyllelsen.

DELMÅL 3) Kommunerna i Västerbotten, plus Arjeplog och Arvidsjaur har tillägnat sig kunskap om möjliga organisatoriska former för samarbete och eventuellt gemensamt ägande av en mobil enhet för produktion av dricksvatten. Aktiviteten 1.3 bidrar till måluppfyllelsen.

ÖVERGRIPANDE MÅL / EFFEKTMÅL

Det övergripande målet är att säkra att invånarna i kommunerna i norra Sverige ska ha tillgång till dricksvatten även när den ordinarie produktionen och distributionen av dricksvatten är störd på grund av olika kriser.

Målgrupp

Primär målgrupp:

Offentliga organisationer

Sekundära målgrupper:

Små och medelstora företag

Projektets hållbarhetsaspekter

Region Västerbotten som projektägare har gedigen erfarenhet av att arbeta med hållbarhetsfrågor. VAKIN som kommer att vara utförare av utredningen likaså. Kommunerna och kommunernas VA-verksamheter har också stor kunskap om hållbar utveckling.

Kostnadsbudget

Kostnadslag	Totalt
Personal	1 303 997
Externa tjänster	619 999
Resor och logi	100 000
Schablonkostnader	993 187
Summa kostnader	3 017 183
Projektintäkter	
Summa faktiska kostnader	3 017 183
Bidrag annat än pengar	
Summa bidrag i annat än pengar	0
Summa totala kostnader	3 017 183

Finansieringsbudget

Finansiär	Totalt
Total offentligt bidrag annat än pengar	0
Bjurholms kommun	44 370
Dorotea kommun	44 370
Lycksele kommun	44 370
Malå kommun	44 370
Nordmalings kommun	44 370
Norsjö kommun	44 370
Robertsfors kommun	44 370
Skellefteå kommun	44 370
Storumans kommun	44 370
Sorsele kommun	44 370
Vilhelmina kommun	44 370
Vännäs kommun	44 370
Vindelns kommun	44 370
Åsele kommun	44 370
Arvidsjaur kommun	44 370
Arjeplogs kommun	44 370
Tillväxtverket	1 206 882
Tillväxtverket	301 718
Total offentlig kontantfinansiering	2 218 520
Total offentlig finansiering	2 218 520
Total privat bidrag annat än pengar	0
VAKIN, Kommunalt bolag	44 370
Total privat kontantfinansiering	44 370
Total privat finansiering	44 370

Finansiering	Totalt
Region Västerbotten	754 293